

In memoriam: prof. dr. sc. Ivan Tomašić (8. 4. 1946. - 13. 2. 2024.)

Maričić, Ana

Source / Izvornik: **Vijesti Hrvatskoga geološkog društva, 2024, 61, 70 - 72**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:169:270644>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-28**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Mining, Geology and Petroleum
Engineering Repository, University of Zagreb](#)

In memoriam: prof. dr. sc. Ivan Tomašić (8. 4. 1946. – 13. 2. 2024.)

Ana Maričić

Redoviti profesor u trajnom izboru Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Ivan Tomašić preminuo je 13. veljače 2024. godine u Zagrebu. Rođen je 8. travnja 1946. godine u Karlovcu. Osnovnu je školu dijelom pohađao u Karlovcu, a dijelom u Varaždinu. Srednju tehničko-građevinsku školu je završio 1965. godine u Čakovcu. Diplomirao je na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 25. ožujka 1971. radom pod naslovom „Međusobna ovisnost nekih fizičko-mehaničkih osobina kamena“ te je stekao stručni naziv diplomiranog inženjera. Na istoj instituciji je 10. srpnja 1978. godine obranio magistarski rad pod naslovom „Iskoristivost ležišta arhitektonsko-građevnog kamena u ovisnosti od tektonskog sklopa i tehnologije eksploatacije (na primjeru ležišta dolomitnog mramora Sivec)“ te je stekao akademski stupanj magistra iz područja rudarstva. Doktorski rad obranio je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 17. srpnja 1986. godine pod naslovom „Analiza tektonskog sklopa u svrhu razrade i eksploatacije ležišta mineralnih sirovina“ s čime je ispunio uvjete za stjecanje doktorata prirodnih znanosti iz područja geologije.

Profesor Ivan Tomašić proveo je ukupno 42 godine vrijedno radeći na fakultetu te je napredovao od mlađeg inženjera pripravnika 1. 5. 1972. – 1974., asistenta 1974. – 1987., docenta 1987. – 1991., izvanrednog profesora 1991. – 1998., redovitog profesora – prvi izbor 14. 7. 1998. – 13. 10. 2003. do redovitog profesora – trajno zvanje 14. 10. 2003. – 30. 9. 2014. kada odlazi u mirovinu. Znanstvenoistraživački i stručni rad Ivana Tomašića obuhvaćao je istraživanja strukturno-teksturnih, petrografskih, fizičko-mehaničkih i drugih svojstava važnih za razumijevanje prirodnoga ili arhitektonsko-

građevnog te tehničko-građevnog kamena uključujući građevni šljunak i pijesak, a sve to s obzirom na njihovu postojanost i otpornost u različitim uvjetima, uključujući laboratorijska ispitivanja i testiranja. Profesor Ivan Tomašić ujedno se bavio geološkim istraživanjima ležišta prirodnoga i tehničko-građevnog kamena i drugih nemetalnih mineralnih sirovina. Usmjeravao se prema analizi strukturnih značajki i diskontinuiteta u stijenskoj masi te njihovom utjecaju na dobivanje blokova prirodnoga kamena. U tom smislu razvijao je i unaprijedio metodologiju optimizacije istraživanja i procjene ležišta prirodnoga kamena prije i tijekom same eksploatacije. Upravo zbog toga proveo je veliki dio svog radnog vremena na terenu te je prve dvije godine zaposlenja kao asistent-pripravnik radio u Istri na rješavanju problematike vezane za geološku građu istarskih ležišta prirodnog kamena.

Objavio je više od 70 znanstvenih radova te je odradio 80-ak projekata, studija i ekspertiza. Znanstveni i stručni radovi Ivana Tomašića pokrili su različite geološke i rudarske teme te je upravo njegov najveći doprinos bio u povezivanju geološkog inženjerstva s rudarskom strukom. Bavio se kriterijima za vrednovanje ležišta prirodnoga kamena s naglaskom na utjecaj istražnog bušenja u tijeku istraživanja takvih ležišta. Osim toga, značajan doprinos ostvario je prilikom procjene cjelovitosti odnosno blokovitosti i iskoristivosti stijenske mase na primjerima nekoliko različitih ležišta prirodnog kamena u Hrvatskoj. Prepoznao je važnost određivanja mineraloško-petrografskih svojstava i njihov utjecaj na fizičko-mehanička i tehničko-tehnološka svojstva s naglaskom na postojanost kamena. U svojim radovima bavio se i utjecajem teksturne anizotropije kao bitnom karakteristikom kamena koja utječe na postojanost prirodnog kamena, ali također djeluje i na moguću ugradnju kamena u konstrukcijama s obzirom na orijentaciju kamenih elemenata koji imaju izraženu teksturnu anizotropiju. Ujedno se bavio utjecajem različitih soli, među kojima i morske soli, na kamen. Vezano uz navedeno bavio se i mogućnostima desalinizacije kamenih fasada, konstrukcija i spomenika.

Jedna od značajnijih tema kojom se Ivan Tomašić bavio je dekorativnost hrvatskih varijeteta kamena. Posebnu pozornost posvetio je postojanosti boje kamena, pogotovo tamnih varijeteta vapnenaca te što se događa s bojom takvog kamena kada je izložen vanjskim utjecajima, odnosno atmosferilijama. Osim dekorativnosti prepoznao je važnost ispitivanja kapilarne vodoupojnosti prirodnog kamena. Na primjeru nekoliko različitih varijeteta prirodnog karbonatnog kamena sedimentnog postanka određivao je upijanje vode. Na temelju ispitivanja svojstava kamena donio je značajne zaključke o postojanosti kamena u ovisnosti o količini upijene vode. Osim prirodnog kamena određivao je i svojstva tehničko-građevnog kamena. Tu svakako treba spomenuti da je određivao utjecaj petrografskih, dijagenetskih i tektonskih procesa i kod karbonatnih i silikatnih varijeteta na drobljenje te na kvalitetu dobivenih agregata prilikom upotrebe.

Pod njegovim vodstvom obranjen je jedan magistarski i jedan doktorski rad te je bio mentor na više od 20 završnih i diplomskih radova. Držao je studentima nastavu iz nekoliko kolegija: Tehnička petrografija 1, Tehnička petrografija 2, Ležišta građevinskih materijala, Ekonomska geologija te Primijenjena geologija.

Profesor Tomašić bio je redoviti član Akademije tehničkih znanosti Hrvatske te je aktivno sudjelovao u radu Odjela rudarstva i metalurgije. Od 2018. godine profesor Tomašić na vlastiti zahtjev prelazi u status emeritusa Akademije tehničkih znanosti. Osim toga, profesor Tomašić je aktivno sudjelovao sa svojim iznimnim stručnim znanjem u „Odboru za obnovu katedrale“, a svojim zalaganjem pomogao je i postaviti izložbu u Hrvatskome prirodoslovnom muzeju „Zagrebačkim ulicama... Zagreb u kamenu“. Dugo vremena bio je predsjednik Tehničkog odbora za Prirodni kamen pri Hrvatskom zavodu za norme. Pripremio je četiri skripte za studente s ukupno više od 400 stranica, s različitim primjerima, grafičkim prikazima i priložima. Aktivno je prenosio svoje znanje i iskustvo ne samo studentima RGNF-a već i studentima konzervacije-restauracije Sveučilišta u Dubrovniku te je godinama neumorno putovao i održavao nastavu u Dubrovniku.

Profesor Ivan Tomašić bio je izuzetna osoba koja je svojim cjelokupnim radom dala izniman doprinos ukupnoj znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj zajednici, Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a posebno svojem Zavodu za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine. Izuzetno je volio svoj posao i s velikim entuzijazmom je pričao o različitim varijetetima kamena od mramora do granita, od istarskih do bračkih, od karbonatnih do silikatnih, njihovim svojstvima i postojanosti. Volio je odlaziti na terene i šetnje po Zagrebu sa studentima gdje je svake godine točno prepoznavao i pratio promjene na kamenu tijekom dugog vremena izloženosti vanjskim utjecajima. Dao je izniman doprinos u obrazovanju mnogih današnjih inženjera i znanstvenika, koji su od njega naučili temelje tehničke petrografije te zavoljeli kamen kao što ga je i on volio. I nakon mnogo godina, znao je i rado opisivao, kako izgledaju sve etaže mnogih kamenoloma i kopova na kojima je provodio puno vremena radeći. Rado se odazivao i sudjelovao u „Simpozijima kamenara“ na otoku Braču gdje je susretao i prenosio svoje znanje stručnjacima iz raznih područja poput arhitekture, građevine, klesarstva, geologije, rudarstva, umjetnosti.

Uvijek ćemo se sjećati kako je volio putovati. A na putovanjima uvijek bi se divio različitoj arhitekturi, naravno uz naglasak na upotrijebljeni kamen kao građevni materijal. Usavršavao se u svojem području kroz sudjelovanje na mnogim kongresima pogotovo onim vezanim za kamen poput *Global Stone Congress* koji su se održali u Alicanteu i u Antaliji. Posebno je pričao o kamenolomima i mramoru iz Carrare, te se divio njegovoj ljepoti i skulpturama koje su izrađene od njega.

Naš profesor Tomašić bio je posebna osoba i velika podrška svima nama. Ostavio je neizbrisivi trag na našem Zavodu i Fakultetu. Na tome smo mu svi neizmerno zahvalni.